

**ІНСТИТУТ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ
ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ**

**Силабус навчальної дисципліни
«ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ
ОСВІТИ»**

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 011 Освітні, педагогічна науки
Спеціалізація: Інформаційно-комунікаційні технології в освіті

Викладачі	Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий), PhD	
 <p>Ольга Павлівна Пінчук кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту цифровізації освіти НАПН України opinchuk@iitlt.gov.ua</p>	Статус дисципліни	Основна дисципліна циклу загальної підготовки	
	Мова викладання	Українська	
	Рік підготовки	1-й	
	Семестр	1-й	
	Форма навчання	Денна/заочна	
	Обсяг	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
		<i>Кількість кредитів</i>	
		2	2
		<i>Загальна кількість годин</i>	
		60	60
		<i>Лекції</i>	
		4 год	4 год
		<i>Практичні заняття</i>	
	6 год	6 год	
<i>Лабораторні заняття</i>			
-	-		
<i>Самостійна робота</i>			
50 год	50 год		
Вид контролю	Залік		
Мета навчальної дисципліни	Формування в аспірантів компетентностей з наукових основ інформатизації освіти та їх реалізації у науково-освітній та науково-дослідницькій діяльності. Мета досягається через опанування аспірантами професійної компетентності для здійснення успішної управлінської діяльності в сфері освіти; формування в аспірантів знань про сутність, мету, завдання, принципи, методи, критерії якості управлінської діяльності в освітній сфері; формування знань, умінь та навиків планування, організації, контролю управлінської діяльності у школі, підвищення конкурентоспроможності закладу освіти.		

**Олена Олександрівна
Гриб'юк**

кандидат педагогічних наук,
старший дослідник, доцент,
провідний науковий співробітник відділу технологій відкритого навчального середовища Інституту цифровізації освіти НАПН України
olenagrybyuk@gmail.com

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - знати історичні особливості розвитку освітнього менеджменту, основні принципи, завдання, методи і види управлінської діяльності директора закладу освіти, його заступників, правові основи управлінських дій; - знати критерії оцінювання якості управління закладами освіти; - знати шляхи запобігання та способи вирішення конфліктів в педагогічному колективі; - знати принципи психології управління в освіті, психологічні ризики професійної діяльності керівника в закладі освіти; - знати передумови, симптоми професійного вигорання педагогічних працівників, способи запобігання та подолання вигорання керівників закладів освіти. <p><i>Компетентності здобувачів виявляються у їх здатності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - обирати і застосовувати ефективні стратегії управлінської діяльності керівника закладу освіти; - створювати психологічне комфортне середовище, налагоджувати співпрацю, командну роботу, делегувати повноваження; - організовувати спілкування з керівниками і колегами, обираючи найбільш продуктивні прийоми й техніки, запобігати й вирішувати конфліктні ситуації в управлінській діяльності керівника в освітній установі; - сприяти розвитку педагогічної творчості, створювати умови для педагогічних інновацій; - запобігати мобінгу та професійному вигоранню педагогічних і науково-педагогічних працівників, керівників закладів освіти, працювати над подоланням проявів професійних деструкцій різного рівня.
<p>Програмні результати навчання (згідно з освітньо-науковою програмою)</p>	<p>ПРН5. Знати та використовувати нормативно-правове забезпечення в галузі освіти, зокрема в сфері інформатизації освіти.</p> <p>ПРН9. Дотримуватися етичних норм та принципів академічної доброчесності у професійній та науковій діяльності.</p> <p>ПРН10. Організовувати освітній процес та здійснювати викладацьку діяльність у різних типах закладів освіти, застосовуючи інноваційні форми, технології освітньої роботи та сучасні засоби інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПРН14. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології для підвищення ефективності дослідницької та освітньої діяльності з урахуванням можливостей людини/групи людей.</p> <p>ПРН16. Здійснювати критичний аналіз, оцінку та синтез нових ідей щодо впровадження інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій у власну наукову й освітню діяльність.</p> <p>ПРН18. Здійснювати рефлексію та самоаналіз науково-дослідницької та педагогічної діяльності.</p> <p>ПРН19. Прогнозувати власні наукові перспективи, шляхи подальшого професійного розвитку.</p> <p>ПРН20. Визначати рівень особистісного та професійного розвитку, формувати програми самовдосконалення.</p>
<p>Тематичний план навчальної дисципліни</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Характеристика організаційної (управлінської) діяльності в сфері освіти</i></p>

	<p><i>Тема 1.</i> Управлінська діяльність в сфері освіти. <i>Тема 2.</i> Принципи та методи освітнього менеджменту. <i>Тема 3.</i> Характеристика системи управління освітою в Україні. <i>Тема 4.</i> Практика управлінської діяльності в закладі освіти. Змістовий модуль 2. Міжособистісна взаємодія в управлінській діяльності <i>Тема 5.</i> Стратегії і стилі діяльності керівника закладу освіти. <i>Тема 6.</i> Комунікативна культура керівника в закладі освіти. Змістовий модуль 3. Ризики та професійні деструкції в діяльності керівника закладу освіти <i>Тема 7.</i> Психологічні ризики в професійній діяльності керівника закладу освіти. <i>Тема 8.</i> Професійне вигорання керівника закладу освіти.</p>
Методи навчання	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: 1) За джерелом інформації: - словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерно орієнтованих засобів, лабораторні роботи, пояснення, розповідь, бесіда; - наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; - практичні: вправи. 2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні. 3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі. 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; ділова гра; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).</p>
Методи контролю	<p>Методи усного контролю: співбесіда, залік. Методи письмового контролю: тестування, виконання завдань з СРС, виконання практичних та лабораторних робіт. Методи самоконтролю: самоаналіз.</p>
Система оцінювання аспірантів	
Вид роботи	Максимальна кількість балів за вид роботи
Змістовий модуль 1	
Лекційне заняття № 1. Характеристика системи управління освітою в Україні. Практика управлінської діяльності в закладі освіти. <i>Активна робота аспіранта на лекції (участь у дискусії, обговорення, доповнення матеріалу лекції додатковими фактами та відомостями, участь в заключному опитуванні).</i>	5 балів
Практичне заняття № 1. Принципи та методи освітнього менеджменту. Практика управлінської діяльності в закладі освіти. <i>Завдання для аспірантів: скласти структурований кейс з теми за вибором.</i>	10 балів

Самостійна робота. <i>Завдання для аспірантів: опрацювати питання для самостійного опрацювання з навчальної теми ЗМ1.</i>	10 балів
Всього за модуль	25 балів
Змістовий модуль 2	
Лекційне заняття № 2. Стратегії і стилі діяльності керівника закладу освіти. <i>Активна робота аспіранта на лекції (участь у дискусії, обговорення, доповнення матеріалу лекції додатковими фактами та відомостями, участь в діагностичному тестуванні).</i>	5 балів
Практичне заняття № 2. Стратегії і стилі діяльності керівника закладу освіти. Комунікативна культура керівника в закладі освіти. <i>Завдання для аспірантів: скласти структурований кейс з теми за вибором.</i>	10 балів
Самостійна робота. <i>Завдання для аспірантів: опрацювати питання для самостійного опрацювання з навчальної теми ЗМ2.</i>	10 балів
Всього за модуль	25 балів
Змістовий модуль 3	
Лекційне заняття № 3. Психологічні ризики в професійній діяльності керівника закладу освіти. <i>Активна робота аспіранта на лекції (участь у дискусії, обговорення, здійснення ґрунтовного аналізу, доповнення матеріалу лекції додатковими фактами та відомостями, участь в діагностичному тестуванні).</i>	5 балів
Практичне заняття № 3. Психологічні ризики в професійній діяльності керівника закладу освіти. Професійне вигорання керівника закладу освіти. <i>Завдання для аспірантів: скласти структурований кейс з теми за вибором.</i>	15 балів
Самостійна робота. <i>Завдання для аспірантів: опрацювати питання для самостійного опрацювання з навчальної теми ЗМ3.</i>	20 балів
Всього за модуль	40 балів
Залік	10 балів
Всього	100 балів

Сумарний результат у балах складає:

60 і більше балів – зараховано

59 і менше балів – незараховано

Політика навчальної дисципліни	Академічна доброчесність	У разі виявлення порушення аспірантом академічної доброчесності – скасувати оцінку результатів оцінювання навчальної діяльності, призначити додаткові заходи повторного оцінювання.
	Пропуски занять	Якщо аспірантом пропущено 50 і більше % годин аудиторних занять, викладач призначає додатковий захід оцінювання результатів навчальної діяльності.
	Виконання завдань пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдань пізніше встановленого терміну без поважних причин максимальна кількість балів не може перевищувати 50% від

		встановленої.
	Додаткові бали	Можуть бути отримані аспірантом за публікації відповідної тематики.
	Дотримання правил безпеки	Аспірант повинен дотримуватися правил безпеки при користуванні технічними засобами навчання; правил безпеки в мережі Інтернет.
Інформаційно-методичне та матеріально-технічне забезпечення	<p>Інформаційно-методичне забезпечення викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (комп'ютер, мультимедійний проектор, дошка SMART Board).</p> <p>На заняттях і на самостійній роботі використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, ресурси Електронної бібліотеки НАПН України, джерела Інтернет, інформаційно-методичні матеріали Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.</p>	
Рекомендована література		
<i>Базова</i>		
<i>Монографії</i>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Hrybiuk O. E-learning. E-learning Methodology – Implementation and Evaluation, Vol. 8. Scientific Monograph. / Scientific editor Eugenia Smyrnova-Trybulska, University of Silesia in Katowice, Studio Noa, Katowice-Cieszyn 2016. URL: https://us.edu.pl/wydzial/wsne/wp-content/uploads/sites/20/Nieprzypisane/E-learning-Methodology-%E2%80%93-Implementation-and-Evaluation.pdf 2. Hrybiuk O. Monografia pt. «Edukacja w warunkach globalnych i lokalnych. Konteksty i egzemplifikacje» (red. A. Boroń, A. Mańkowska, O. Hrybiuk, C. Czech-Włodarczyk, P. Peret-Drażewska). Seria psychologia i pedagogika nr 303. Poznań : Wydawnictwo Naukowe UAM, 2018. 192 p. 3. Hrybiuk O. Nauka, Badania i Doniesienia Naukowe. Idea Knowledge Future. Świebodzice. 2018. ISBN (całość kolekcji) 978-83-945311-4-0. ISBN 978-83-945311-5-7. 4. Hrybiuk O. Research Studying of Students of the Subjects of the Natural and Mathematical Cycle Using Computer-Oriented Methodological Systems : Monograph. Kyiv : Drahomanov NPU, 2019. 848 p. 5. Hrybiuk O. Zarządzanie oświatą: Doskonalenia programów edukacyjnych w szkołach ogólnokształcących w kontekście zróżnicowania motywacji dzieci i młodzieży do komputerowego środowiska nauki i rozwoju kompetencji technologicznych. IKF, 2018. 6. Биков В. Ю., Пінчук О. П., Литвинова С. Г. та ін. Формування інформаційно-освітнього середовища навчання старшокласників на основі технологій електронних соціальних мереж: монографія / наук. ред. О. П. Пінчук. Київ : Педагогічна думка, 2018. 160 с. ISBN 978-966-644-477-9. URL: http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712171 7. Гриб'юк О. О. Дослідницьке навчання учнів предметів природничо-математичного циклу з використанням комп'ютерно орієнтованих методичних систем : монографія. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. 858 с. 8. Гриб'юк О. О. та ін. Система психолого-педагогічних вимог до засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчального призначення : колект. монографія / за заг. ред. М. І. Жалдака ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т інформ. технологій і засобів навчання. Київ : Атіка, 2014. 171 с. ISBN 978-966-326-483-7. 9. Корольчук М. С., Корольчук В. М., Березовська Л. І. Професійне вигорання працівників освіти : монографія. Київський національний торговельно-економічний університет, 2017. 303 с. 10. Організація та функціонування мережі ресурсних центрів дистанційної освіти 		

загальноосвітніх навчальних закладів : монографія / Биков В. Ю., Пінчук О. П., Олійник В. В., Буров О. Ю. та ін.; наук. ред. Ю. М. Богачков ; Ін-т інформ. технологій і засобів навчання НАПН України. Київ : Атіка, 2014. 184 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/7648>

Статті

11. Hrybiuk Olena. Wybór dyrektora szkoły – wymagania i procedura konkursowa w Polsce i Ukrainie. W kierunku dobrych praktyk, [w:] Studia Edukacyjne, NR 52/2019 / Olena Hrybiuk, Joanna Szafran, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań, 2019. 227-245. URL: <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/se/article/view/21243>
12. Hrybiuk O. Paradygmat „dobrej” szkoły: zarządzanie innowacją w placówce oświatowej. Nauka, Badania i Doniesienia Naukowe 2018. Nauki humanistyczne i społeczne Idea Knowledge Future Świebodzice, 2018. 103–114. URL: <http://www.konferencja-eureka.pl/assets/docs/nauki-humanistyczne-i-spoeczne.pdf#page=103>
13. Hrybiuk O. The phenomenon of social networks: the paradox of dependence and variability modeling. Intercultural Communication. Volume 1/2 2017, Józefów. Warszawa : Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie, 2017. 123-143. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/90025.pdf>
14. Hrybiuk O. Improvement of the Educational Process by the Creation of Centers for Intellectual Development and Scientific and Technical Creativity. In: Hamrol A., Kujawińska A., Barraza M. (eds) Advances in Manufacturing II. MANUFACTURING 2019. Lecture Notes in Mechanical Engineering, 2019. 370-382. Springer, Cham Online ISBN978-3-030-18789-7
15. Hrybiuk O. Problems of expert evaluation in terms of the use of variative models of a computer-oriented learning environment of mathematical and natural science disciplines in schools, [w:] Zeszyty Naukowe Politechniki Poznańskiej. Seria : Organizacja i Zarządzanie, Zeszyt Nr 79, Poznań : Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej (WPP), 2019. 101-119. ISSN 0239-9415. URL: <http://yadda.icm.edu.pl/baztech/element/bwmeta1.element.baztech-156dc016-8697-49d1-9b64-687bb1f27ac7>
16. Гриб'юк О. О. Зміст і засоби інформатизації менеджменту наукових досліджень у галузі педагогічних наук. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 2 : комп'ютерно-орієнтовані системи навчання* : Зб. наук. праць. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. №16 (23). 68–73. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_2_2015_16_18
17. Гриб'юк О. О. Педагогічне проектування комп'ютерно орієнтованого середовища навчання дисциплін природничо-математичного циклу. *Наукові записки. Випуск 7. Серія : Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Частина 3*. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. 38–50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nz_pmfm_2015_7%283%29_9
18. Гриб'юк О. О. Стандартизація докторських освітньо-наукових програм та вимоги щодо підготовки докторів філософії. *Європейські принципи і стандарти підготовки публічних управлінців : орієнтири для України* : матеріали щоріч. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 5-6 листоп. 2015р.) / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. М. Білінської, В. М. Сороко, Л. А. Гаєвської. Київ : НАДУ, 2015. 62-64.

Додаткова

Посібники та методичні рекомендації

19. Буров О. Ю., Гриб'юк О. О., Дементієвська О. В. та ін. Застосування електронних соціальних мереж як інструментів формування інформаційно-освітнього середовища навчання старшокласників : методичні рекомендації / за ред. О. П. Пінчук ; Ін-т інформ. технологій і засобів навчання НАПН України. Київ : Педагогічна думка, 2018. 32 с. ISBN 978-966-644-478-6. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712174>
20. Калініна Л. Освітній менеджмент в умовах змін : навчальний посібник / за загальною редакцією В. Олійника, Н. Протасової. Національна академія педагогічних наук України, Університет менеджменту освіти НАПН України, Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. Луганськ : В. С. Резніков, 2011. 306 с.
21. Лаврук В. Внутрішній контроль: практичний poradnik керівника загальноосвітнього

- навчального закладу. Київ : Редакції газет з управління освітою, 2014. 109 с.
22. Луначек В. Е. Педагогічний менеджмент: навчальний посібник. Національна академія державного управління при Президентові України, Харківський регіональний інститут державного управління. Харків : Магістр, 2015. 511 с. URL: http://education-ua.org/ua/component/cck/?task=download&collection=blog_files_x&xi=0&file=blog_files&id=2177
23. Сучасний контент професійного розвитку менеджерів освіти в умовах глобальних викликів та реформ : монографія / за заг. ред. С. К. Хаджирадевої. Миколаїв : Т.В. Ємельянова, 2017. 164 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт МОН України <https://mon.gov.ua/ua>
2. Електронна бібліотека НАПН України <https://lib.iitta.gov.ua/>

Програмне забезпечення спільної діяльності

3. <https://classroom.google.com>
4. <https://www.skype.com/ru/>
5. <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/microsoft-teams/free>
6. <https://zoom.us/>
7. <https://www.webex.com/>

Навчальні е-курси за тематикою навчальної дисципліни

8. Курс «Наука про навчання: Що має знати кожен вчитель?»
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:TeachersCollegeX+EDSC11x+2019_T2/about

Силабус розроблений відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Організація освітнього процесу в закладах освіти», затвердженої на засіданні вченої ради ІТЗН НАПН України (протокол № 8 від 30.08.2021 р.), затвердженої зі змінами на засіданні вченої ради Інституту цифровізації освіти НАПН України (протокол № 3 від 02.02.2022 р.).